

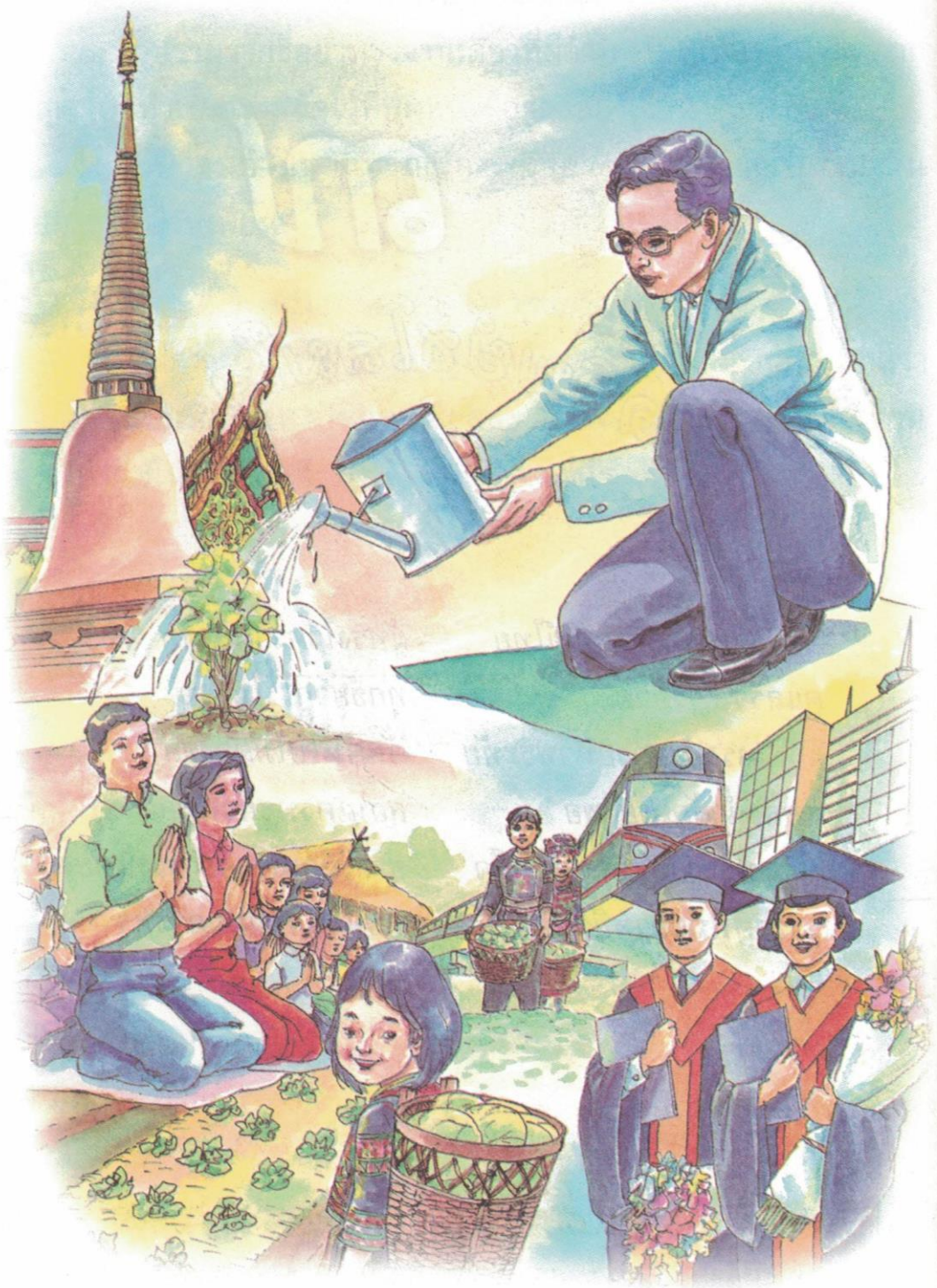
๓

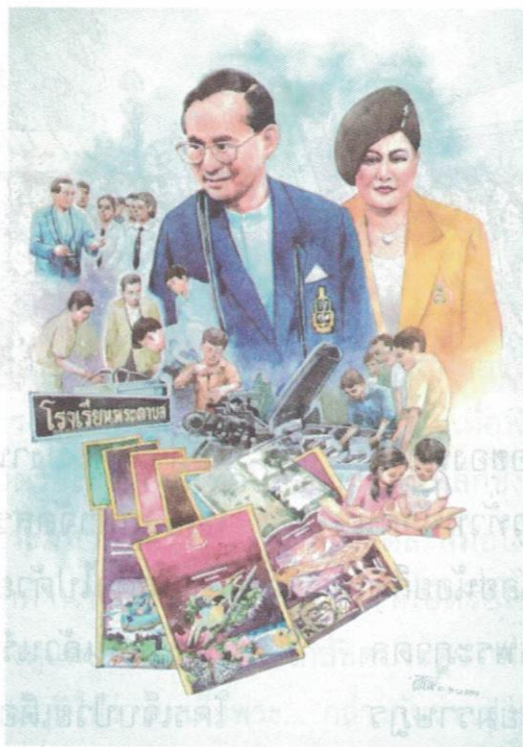
ตั้งหยาตทิพย์ชโลมใจ

พระมหากษัตริย์ไทย
ดูแลราษฎรยาม
ทรงช่วยด้วยน้ำพระทัย
แหล่งน้ำจัดเพียงพอ
พระราชวงศ์ตามเสด็จ
ราชาศัพท์อย่าหลีกเลี้ยง

ผู้ทรงไว้ความดีงาม
ทุกข์ยากไร้ไม่รีรอ
ดั้นด้นไปไม่ต้องขอ
สอนเศรษฐกิจที่พอเพียง
ช่วยเบ็ดเสร็จอย่างแท้เที่ยง
พจนานุกรมสมควรหา

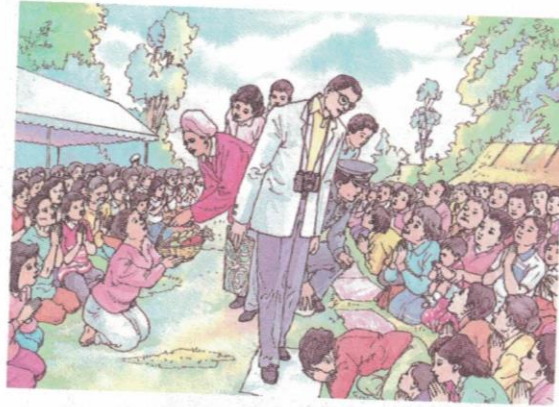
“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

**“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”**

ยินพระราชดำรัส ๘ ตรัสไว้
 ทศกัณฑ์พระวิสุทธิคุณเพชรงาม
 ณ วันนีเจ็ดสิบปีที่ผันผ่าน
 ทั้งหมดธรรมรูปธรรมนำพัฒนา
 ทุกอย่างก้าวรอยพระบาทเสด็จไป
 ทรงรู้จักเห็นแจ้งแหล่งยุบล
 ๘ ทรงคิดโครงการประสานรัฐ
 เป็นผลงานเด่นชัดทรงพัฒนา
 นับเป็นพันโครงการงานช่วยราษฎร
 พระราชินีพระบรมวงศ์ทรงช่วยงาน

เหนืองทรงได้ครองแผ่นดินถิ่นสยาม
 ดำเนินตามบุพกษัตริย์ชัตติยา
 เป็นพยานประจักษ์ได้ไม่กังขา
 แม้ลำบากพระกายาทรงฝืนทน
 ทิวท้องถิ่นแดนไทยทุกแห่งหน
 ทรงคิดค้นหาทางช่วยด้วยเมตตา
 ช่วยขจัดทุกข์ภัยทั่วทิศา
 เพื่อให้เหล่าชาวประชาสุขสำราญ
 เสด็จประพาสแดนดินทุกถิ่นฐาน
 ส่งเสริมด้านนานาสารพัน

สนับสนุนงานฝีมือของท้องถิ่น
 เพิ่มรายได้ครอบครัวทั่วหน้ากัน
 ฝ่ายเจ้านายองค์น้อยน้อยก็พลอยช่วย
 ตามพระราชโองการพระภูวดล
 ยามใด ๓ เสด็จเยี่ยมราษฎร
 ไน้มพระกายเอื้อมพระหัตถ์มาเจือจุน
 ทรงแนะนำวิธีการสร้างอาชีพ
 เห็นแนวทางสร้างผลงานสร้างชีวิ
 แม้มีน้อยใช้น้อยค่อยประหยัด
 ร่วมปรึกษาหาทางแก้ค่อยทำไป
 ภาพพระองค์ทรงงานอันแสนหนัก
 หยาดเสโทย้อยหยดพระวรกาย
 ทรงเป็นศูนย์รวมใจประชาราษฎร์
 เป็นสายน้ำชลอมดินชุ่มพงพี
 แม้พวกหนูยังเด็กก็รู้สึก
 เราโชคดีที่ได้เกิดเป็นคนไทย

ให้สร้างศิลปงานประดิษฐ์คิดค้น
 ทั้งปลูกป่าจัดสรรบันดาลดล
 โดยเสด็จไปด้วยทุกแห่งหน
 ประชาชนล้วนรำลึกนึกพระคุณ
 ใครเจ็บป่วยเดือดร้อนทรงเกื้อหนุน
 ปวงประชาอบอุ่นชื่นฤดี
 ไม่เร่งรีบค่อยเรียนรู้ดูวิถี
 มุ่งดำเนินตามวิธีทรงแนะไว้
 รู้จักจัดการใช้เงินไม่รั่วไหล
 งานใดใดที่ว่าหนักจักเบาคลาย
 เพื่อราษฎรที่ทรงรักไม่แห่งหนาย
 เป็นเครื่องหมายความเมตตาพระภูมิ
 เป็นมงคลได้กราบบาทพระทรงศรี
 เป็นหยาดทิพย์ชลอมฤดีชุ่มฉ่ำใจ
 พระคุณท่านจารึกเกินชานไซ
 ในสมัยของพระองค์วงศ์จักรี*

*วงศ์จักรี หมายถึง พระบรมราชจักรีวงศ์

อ่านเสริม

พระมหากษัตริย์ไทย

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นที่เคารพสักการะสูงสุดของประชาชนชาวไทย และเป็นสถาบันที่ดำรงอยู่คู่บ้านคู่เมืองมาโดยตลอด เมื่อพิจารณาคำนำหน้าพระนามพระมหากษัตริย์ไทย จักสะท้อนความผูกพันที่ลึกซึ้ง หรือความยกย่องเทิดทูนพระสถานะพระมหากษัตริย์ในบ้านเมืองแต่ละสมัยได้เป็นอย่างดี

จะเห็นได้จากคำนำหน้าพระนามพระมหากษัตริย์ในสมัยสุโขทัยใช้ว่า พ่อขุน... อาจด้วยทรงดูแลประชาชนอย่างใกล้ชิดประดุจ “พ่อ” ปกครอง “ลูก” สมัยอยุธยาและสมัยธนบุรี ใช้ว่า สมเด็จพระ... กล่าวกันว่า เปรียบพระมหากษัตริย์ทรงเป็นดั่ง “สมมุติเทพ” หรือ “พระเจ้าทรงอวตาร” มาปกครองราชอาณาจักรซึ่งกว้างขวางเป็นปึกแผ่นมั่นคงกว่าสมัยก่อน ให้ไพร่ฟ้าร่มเย็นเป็นสุข ส่วนสมัยรัตนโกสินทร์ เรามีคำนำหน้าพระนามพระมหากษัตริย์ว่า พระบาทสมเด็จพระ... โดยขานถึงพระองค์อย่างย่อว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว บ้าง พระเจ้าอยู่หัว บ้าง ซึ่งอาจถือว่ามีสะท้อนแนวคิดการยกย่องเทิดทูนต่างไปจากสมัยที่ผ่านมา

ทุกรัชกาลในสมัยรัตนโกสินทร์ ไม่ว่าจะราชอาณาจักรไทยจะปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ หรือระบอบประชาธิปไตยก็ตาม พระมหากษัตริย์ยังทรงเป็นประมุขของประเทศ เป็นที่เคารพเทิดทูนเหนือเศียรเกล้า คำสรรพนามราชาศัพท์ในการกราบบังคมทูลใช้ว่า ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท สอดคล้องกับคำนำหน้าพระนาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อย่างเหมาะสมที่สุด

ปราณี ปราบริปู, จาก หนังสือวันเด็กแห่งชาติ ปี ๒๕๕๓.

อธิบายเพิ่ม เติมความรู้

ราชาศัพท์

พระมหากษัตริย์ไทยมีพระมหากรุณาธิคุณต่อปวงชนชาวไทยมาอย่างสืบเนื่องยาวนานทุกสมัย ถ้อยคำและภาษาที่ใช้สำหรับพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์จึงมีลักษณะเฉพาะ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการยกย่องเทิดทูนและแสดงความจงรักภักดีที่มีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เราเรียกถ้อยคำและภาษาที่ใช้ชื่อว่า **ราชาศัพท์** ซึ่งอาจใช้คำแตกต่างกันตามลำดับชั้น

ราชาศัพท์ที่เป็นคำนาม มีคำว่า “พระบรม” “พระราช” หรือ “พระ” นำหน้า เช่น

พระบรมราชโองการ, พระราชเสาวนีย์	หมายถึง	คำสั่ง
พระบรมมหาราชวัง, พระราชวัง	”	บ้าน, ที่อยู่
พระบรมราชชนนี, พระราชชนนี	”	แม่
พระบรมราโชวาท, พระราโชวาท	”	โอวาท
พระบรมฉายาลักษณ์, พระฉายาลักษณ์, พระรูป	”	รูปถ่าย
พระราชดำรัส, พระดำรัส	”	คำพูด
พระราชสาส์น	”	จดหมาย
พระราชโทรเลข	”	โทรเลข
พระเชษฐภคินี	”	พี่สาว
พระโอรส	”	ปาก
พระหัตถ์	”	มือ
พระปฤษฎางค์	”	หลัง
พระโอสถ	”	ยารักษาโรค

ราชาศัพท์ที่เป็นคำกริยา มีคำว่า “ทรง” นำหน้า เช่น

ทรงพระดำเนิน	หมายถึง	เดิน
ทรงพระประจบ	”	ป้วย
ทรงพระราชดำริ, มีพระราชดำริ	”	คิด, ดำริ
ทรงพระราชนิพนธ์, ทรงพระนิพนธ์, ทรงนิพนธ์	”	แต่ง (หนังสือ, คำประพันธ์ ฯลฯ)
ทรงพระผนวช, ทรงผนวช	”	บวช
ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล, ทรงบำเพ็ญพระกุศล	”	ทำบุญ
ทรงศึกษา	”	เรียน
ทรงงาน	”	ทำงาน
ทรงพัฒนา	”	พัฒนา

**ราชาศัพท์ที่ไม่ต้องมี “พระราช” “พระ” หรือ “ทรง” นำหน้า ด้วย
คำนั้นเป็นคำราชาศัพท์อยู่แล้ว เช่น**

ตรัส พระราชทาน ประทาน โปรด ประทับ เสด็จ เสวย สวรรคต ฯลฯ

ราชาศัพท์ที่มีคำ “เสด็จ” นำหน้า มีทั้งกรณีที่ใช้คำกริยาสามัญตามหลัง เช่น
เสด็จขึ้น เสด็จลง เสด็จไป เสด็จกลับ และกรณีที่ใช้ เสด็จพระราชดำเนินขึ้น
เสด็จพระราชดำเนินลง เสด็จพระราชดำเนินไป เสด็จพระราชดำเนินไปยัง
เสด็จพระราชดำเนินมา เสด็จพระราชดำเนินกลับ ซึ่งควรศึกษาในชั้นที่
สูงขึ้นไป